

Sikkerhedsinstruks for Brøderup Efterskoles undervisning og aktiviteter med havkajak, kajakpolo og kano.

Kasper Luffe

Brøderup Efterskoleskole

08-02-2017

1 Identifikation af rederen og dennes juridisk ansvarlige person

Brøderup Efterskole
 Kasper Luffe (forstander)
 Karlshøj 40
 4733 Tappernøje
forstander@befs.dk
 5556 4133 / 22154136

2 Sejladsaktiviteter

Brøderup Efterskole underviser efterskoleelever på 10. klassetrin i sejlads med skolens havkajakker, i kajakpolo med skolens egne polokajakker og i kano. Den enkelte elev deltager frivilligt i sejladsen, da der altid er alternative hold eller aktiviteter på skolen. Eleven der tilbydes sejlads har til enhver tid ret til at fortryde sit valg og skolen forpligter sig efter dialog med eleven på at tilbyde et alternativ til aktiviteten. Alle sejladsaktiviteter sker i et undervisnings- og læringsperspektiv, hvor udgangspunktet er elevens aktuelle færdigheder, sikkerhed og udvikling.

2.1 Samarbejdspartnere og lærerplaner

Denne sikkerhedsinstruks er udarbejdet efter Efterskoleforeningens gældende vejledning, på grundlag af Søfartsstyrelsens gældende bekendtgørelser, der er samlet på *Bekendtgørelse om mindre fartøjer der medtager op til 12 passagerer*.

2.1.1 Havkajak samarbejdspartnere

Havkajaksamrådet, Dansk Kano- og Kajakforbunds (DKF) og DGI. Der undervises efter European Padle Pass (EPP) system under DKF af EPP certificerede instruktører eller tilsvarende. Brøderup Efterskole har indgået skoleaftale med DKF.

2.1.2 Kajakpolo samarbejdspartnere

DKF og DGI.

2.1.3 Kano samarbejdspartnere

Kano samrådet, DKF og DGI

2.2 Hvor:

Sejladsaktiviteterne finder sted på kanaler, søer og åer, i indre danske farvande, kystnært (op til 1500 meter fra kysten) eller meget kystnært (højst 200 meter fra kysten).

Sejladsen foregår primært på Præstø Fjord, hvor der oftest søsættes fra Strandholm, Feddet Havn eller Præstø Havn. Sekundært i Fakse Bugt, Smålandsfarvandet og Roskilde Fjord.

I svømmehal og på skolens egen sø.

2.3 Hvornår:

Sejlads finder sted mellem 1/4 og 31/10 samt som hovedregel i dagslys.

Fra uge 42 til 31/10 og fra 1/4 til 31/5 sejles altid med termisk beskyttelse minimum i form af neopren longjohns og rojakke eller neopren heldragt.

Sejlads om natten finder kun sjældent sted og kun i undervisningssammenhæng med elever på EPP 2 niveau, og skolens ledelse vil altid være orienteret forud for natsejladsen. I disse tilfælde vil der blive taget særlige forholdsregler omkring lys, lydsignaler og der vil sejles meget kystnært.

Svømmehal kan benyttes hele året.

2.4 Kajakpolo

Kajakpolo spilles indendørs i svømmehal eller udendørs på små afgrænsede baner meget kystnært i beskyttet farvand eller i havne.

2.4.1 Kajakpolo indendørs

I svømmehal har instruktøren eller mindst én tilstedeværende person gyldig bassinlivredderprøve.

2.4.2 Kajakpolo udendørs

Udendørs sejles efter retningslinjerne for havkajak, dog kan der være op til 15 elever pr. Instruktør.

2.5 Fag og workshops

Undervisningen i sejlads fremgår af indholdsplanen for det pågældende fag.

Hertil kommer undervisning og aktiviteter i workshops på anderledes dage eller andre fag, samt som spontant opståede aktivitet i weekender eller lignende. I form af workshops, hvor alle eller dele af skolens elever tilbydes introduktion til sejlaktiviteterne. Workshops foregår meget kystnært, hvor eleverne enten er overvåget på et overskueligt velafgrænset område, eller som korte ture ligeledes meget kystnært, sammen med instruktøren. Sikkerhedsforskriften er altid gældende.

3 Identifikation af risici

3.1 Elevernes kompetencer og forudsætninger

Lav erfaring med sejlads, manglende kendskab til fartøjet, fysisk form, vandskræk, manglende svømmefærdighed og sygdom.

3.2 Afkøling under sejlads

Ved vind, nedbør og bølgesprøjt.

3.3 Kæntring

Ved bølger, vind, landskabets indvirkning på vinden, refleksbølger ved moler ol., samt i brænding.

3.4 Afkøling i vand

Særligt ved lavere vandtemperaturer i foråret og sidst på efteråret, samt hvis der arbejdes med gentagne øvelser i vandet såsom redningsøvelser eller vandtilvænning.

3.5 Risiko for at drive fra land

Ved fralandsvind, strøm og vejrskifte. Udstyr kan drive væk, f.eks. bolden i kajakpolo.

3.6 Vejr / Vejrskifte

Vindstyrke, nedbør, bølgehøjde, tordenvejr og bygevejr med hurtigt vejrskifte

3.7 Kollision med anden trafik

Særligt ved havnemundinger og i sejlrender. Kollisioner med windsurfere, speedbåde, færger og badende.

3.8 Spredning af gruppen

4 Tiltag til at imødegå risici

4.1 Elevernes kompetencer og forudsætninger

4.1.1 Princip: Elevens myndighed forud for sejladsen

På land er det forud for sejladsen et overordnet princip, at den enkelte elev altid, uanset årsagen, kan fravælge at deltage. Instruktøren underviser efter dette princip, og det er instruktørens

ansvar, at der gives besked til skolen hvis, det er nødvendigt at arrangere anden transport eller lignende alternativ.

På vandet før, under og efter sejladsen er det altid instruktøren (ved flere instruktører er det den mest erfarne instruktør) der ubestridt leder sejladsen.

4.1.2 Progression og "tur efter evne"

Alle hold og forløb starter med grundig instruktion i brugen af svømmevest.

Ved introducerende workshops på mindre velafgrænset område, med god oversigt, meget kystnært og på lavt vand kan eleven deltage uden yderligere forudsætninger.

Øvrige hold og aktiviteter starter desuden med vandtilvænnning med fokus på at have hovedet under vand og Svømmeprøve.

Undervisningen tager herefter udgangspunkt i elevernes aktuelle kompetenceniveau, der forventes at være stigende gennem forløbet.

Der sejles meget kystnært indtil elever har lært makkerredning og bugsering.

4.1.3 Svømmevest

Der benyttes altid godkendt svømmevest eller, hvis eleven ikke er svømmer benytter denne godkendt redningsvest. Skolens godkendte svømmeveste er: uden krave, i signalfarver og med reflekser. Svømmevesten kan indstilles, så den er tætsiddende og anvendelig til at svømme med. Kan eleven ikke svømme benyttes godkendt redningsvest, med krave, i signalfarver og med reflekser.

4.1.4 Svømmeprøve

Svømme 200 meter i eget tempo.

Øvelser med svømmevesten på, i vand hvor eleven ikke kan bunde, for eksempel udspring, rotationer og ruller – her skal hovedet under vand.

Svømme 200 meter med svømmevest i eget tempo.

Svømmeprøven kan være i svømmehal eller udendørs.

4.1.5 Vandtilvænnning

Vandtilvænnning er en betegnelse for en række forskellige aktiviteter, der samlet har til formål at øge elevens erfaring og fortrolighed med at være på og i vand, samtidig med at fartøjets egenskaber, muligheder og begrænsninger erfares gennem leg, træning, tummel og konkurrencer. Instruktøren får desuden nyttig viden om elevernes reaktionsmønster i uvante situationer under trykke forhold.

Vandtilvænnning foregår enten meget kystnært på velafgrænset område, eller med et tilstrækkeligt antal følgefartøjer under gunstige forhold.

4.2 Afkøling under sejlads

Instruktøren sikrer, at alle er klædt på efter forholdene f.eks. neoprendragter, rojakker, neoprensko, hue, skiundertøj og isolerende tøj.

Ved længere ture medbringes ekstra tørt tøj, pakket vandtæt.

4.3 Kæntring

Makkerredning øves fra start på alle hold, som forudsætning for at der kan ros på dybt vand eller mere end 200 meter fra kysten. Desuden forebygges kæntringer ved at øve bugsering, så kolde, trætte eller tilskadekomne roere kan bugseres i deres fartøj ind til land.

4.4 Afkøling i vand

Forebygges ved termisk beskyttelse (beklædning, se punkt 4.2).

4.5 Risiko for at drive fra land

Ved kraftig fralandsvind ros meget kystnært under hensyn til deltagerne erfaringsniveau. Der medbringes 1 slæbeline per 2 fartøjer medbringes til eventuel bugsering ind til land.

Mistet udstyr der driver væk skal efterlades. Særlig opmærksomhed på dette hvis man ror i kano eller polokajak.

4.6 Vejr / Vejrskifte

Den regionale eller lokale vejrudsigt studeres hjemmefra. Instruktøren er opmærksom på det aktuelle vejr under sejladsen.

Der sejles ikke i tordenvejr.

Ved bygevejr kræves der ekstra opmærksomhed på vejret, er der byger på vej roes meget kystnært, så gruppen hurtigt kan komme på land.

4.7 Kollision med anden trafik

Søvejsreglerne overholdes altid, men da kajaker og kanoer er svære at observere for den øvrige trafik, udvises der ekstra opmærksomhed og hensyn til den øvrige trafik.

Særligt ved havnemundinger og i sejlrender, samt ved badestrande og surfer lokaliteter.

4.8 Spredning af gruppen

Forud for sejladsen orienteres deltagerne om formål, sejlområde, rute og vejrudsigt.

Instruktøren tilser at elevernes beklædning og sikkerhedsudstyr er korrekt.

Eleverne instrueres i tegn og nonverbal kommunikation på vandet (stop, ro frem til den forreste, samling/flåde og nødsignaler til den øvrige trafik), samt handlings mønster og flådedannelse ved kæntringer, instruktørens tilskadekomst og andre forudsigelige risikofyldte situationer.

Eleverne organiseres i makkerpar på 2-3 fartøjer, der skal sejle så tæt at de kan assistere hinanden.

Hele gruppen holder sig samlet under sejladsen, under hensyntagen til forholdene der sejles under.

5 Beskrivelse af fartøj og udrustning

5.1 Havkajakker:

Der benyttes kun havkajakker, der har vandtætte skot for og bag, med hele låg så bagagerummene er helt lukkede. Desuden skal kajakkerne have intakte dæksliner og bærehåndtag, samt være udstyret med et skørt (cockpitovertræk), en pagaj og en godkendt svømmevest i pangfarve eller hvis deltageren ikke kan svømme, en godkendt redningsvest. Slæbeline medbringes til halvdelen af fartøjerne. Hvis eleven magter selvredning med padlefloat, kan denne medbringes.

Hvis kajakkerne har ror eller sænkekøl tjekkes det, at de fungerer korrekt.

Ved workshops for begyndere kan skørt og slæbeliner undlades.

5.2 Polokajak:

Polokajakken skal være udstyret med opdrift så den ikke synker hvis den fyldes med vand. Der er ikke yderligere opdrift til at holde roeren oppe i en polokajak. Samt være udstyret med et skørt (cockpitovertræk), en pagaj og en godkendt svømmevest i pangfarve eller hvis deltageren ikke kan svømme, en godkendt redningsvest.

Indendørs i svømmehal benyttes særlige tofarvede svømmeveste udviklet til kajakpolo.

Udendørs har instruktøren en fuldt udrustet havkajak, følgebåd eller tilsvarende til rådighed, medmindre der spilles på permanente kajakpolo baner indrettet til turneringsbrug.

5.3 Kanoer:

Der benyttes kun kanoer, der har en tilstrækkelig opdrift til at passagererne kan holde sig til kanoen uden den synker. Der er en paddel og en godkendt svømmevest i pangfarve eller hvis deltageren ikke kan svømme, en godkendt redningsvest per person.

Kanoen skal være forsynet med ca. 4 m line i hver ende.

5.4 Instruktørens udrustning

I tillæg til elevernes udrustning for det pågældende fartøj, har instruktøren:

Altid beklædning, så egen sikkerhed og gruppens sikkerhed kan håndteres.

Vandtæt pakket mobiltelefon indenfor rækkevidde, padlefloat til selvredning (havkajak), bugseringsline, reservepagaj/padle, fløjte/tågehorn, vandtæt pose med 2 faldskærmsraketter, værktøj til nødreparationer, kompas, kniv og 1.hjælpstaske.

Afhængigt af formål for sejladsen kan instruktøren desuden medbringe: drikke varm/kold, snack, vindpose, sovepose, lygte, solcreme, ekstra tøj og personligt udstyr.

6 Besætningen og dens kompetencer

Alle instruktører har godkendt førstehjælpsbevis for 12 timers kursus.

Instruktørerne fører personlig logbog som vidnesbyrd for aktiviteterne og egen erfaring.

6.1 Havkajakinstruktøren

Ved havkajak har instruktørerne bestået instruktør 2 eller 3 efter Havkajaksamrådet og DKF's uddannelsessystem eller tilsvarende kompetencer.

Ved op til 8 kajaker kan én instruktør gennemføre aktiviteten. Over 8 kajaker skal der være 2 instruktører. Ved vandtilvænningsøvelser kan op til 3 elever arbejde sammen om én kajak.

I særligt beskyttede farvande, meget kystnært, på tydeligt afgrænset område og i gunstige vejr- og vandforhold kan ratioen pr. instruktør sættes op til 12 kajaker, dette noteres sejlplanen.

6.2 Kajakpoloinstruktøren

Udendørs gælder samme retningslinjer som for *havkajakinstruktøren*.

Indendørs i svømmehal er der altid en person til stede med gyldig bassin livredderprøve.

6.3 Kanoinstruktøren

Ved kano har instruktørerne bestået kanoinstruktør efter Kanosamrådets uddannelsessystem eller tilsvarende kompetencer.

Der kan være op til 8 kanoer, med godkendt antal personer (1-3 per kano). Ved vandtilvænnning kan flere arbejde sammen om én kano.

6.4 Instruktørliste og sejladsudvalg

Instruktører og hjælpeinstruktører godkendes til de pågældende aktiviteter og fartøjer af skolens sejladsudvalg, bestående af skolens forstander og mindst én sejlkyndig person (vælges fortrinsvis blandt skolens godkendte instruktører).

6.4.1 Instruktører

Jacob Steensen:	Havkajak, Kajakpolo med bassinlivredderprøve og Kano.
Kasper Luffe:	Havkajak, Kajakpolo med bassinlivredderprøve og Kano.
Rasmus Mogensen:	Havkajak, Kajakpolo med bassinlivredderprøve og Kano.
Mathias Nicolaisen:	Kajakpolo med bassinlivredderprøve
Christoffer Nicolaisen:	Kajakpolo med bassinlivredderprøve

6.4.2 Hjælpeinstruktører

Hjælpeinstruktører kan undervise som under ledelse af en instruktør. Det er instruktøren, der har ansvaret for aktiviteten, udarbejdelse af sejlplan og overkommando på vandet.

Jens Beck: Havkajak og Kano
 Mathias Nicolaisen: Havkajak og Kano
 Christoffer Nicolaisen: Havkajak og Kano

6.4.3 Sejlsudvalgets medlemmer

Forstander Kasper Luffe, Jacob Steensen og Rasmus Mogensen.

7 Operative forholdsregler, som skal følges af besætning og passagerer

Der sejles der kun i perioden 1/4 og 31/10 jvf. Pkt. 2

Der sejles kystnært.

Der sejles som hovedregel om dagen.

Ved kraftig fralandsvind eller andre u hensigtsmæssige vejrforhold (torden, bygevejr mv.) flyttes sejlsuden til beskyttet farvand eller aflieses.

I de få tilfælde, hvor der som en del af undervisningen kræves sejlads i mørke eller mindre kryds udviser instruktøren særlig opmærksomhed på de beskrevne ricisis (punkt 3 og 4).

Natsejlsuden gennemføres kun ved særlig gunstige vand- og vejrforhold og der monteres knæklys eller lignende vandtæt lyskilde på alle kajaker og deltagere. Skolens ledelse vil altid være orienteret forud for natsejlsuden.

7.1 Passagerers/ kursisters pligter og kompetencer:

Alle bærer svømmevest / redningsvest og er i klædt den aftalte påklædning på vandet samt ved instruktion på land. Alle aftaler før sejladsen holdes på vandet og alle har pligt til at være opmærksomme og holde øje med deres makker og de andre roere. Alle har pligt til at rette sig efter instruktørens anvisninger.

På linje og valgfag forventes det, at elevernes kompetencer er stigende gennem forløbet.

8 Forholdsregler, som sikrer at alle kan reddes ved ulykke

Den største sikkerhed ved kano og havkajak sejlads er, at man sejler i flåde. Der er altid andre (følge-) fartøjer tæt ved.

Der sejles i makkerpar på 2-3 fartøjer, der følger hinanden tæt.

Makkerredninger (tømning af fartøj og returnering af passagererne til fartøjet), for såvel kano som havkajak, er grundlæggende teknikker der arbejdes med fra starten af alle undervisningsforløb, så der er kompetente følgebåde tæt ved.

Der sejles kystnært.

Termisk påklædning benyttes efter vand- og lufttemperatur.

Kajakpolo spilles udendørs kun meget kystnært på bane eller velafgrænset område, således at alle hurtigt kan komme på land. Kajakpoloinstruktøren har en havkajak med sikkerhedsudstyr eller tilsvarende følgebåd liggende klar til hurtig indsats (dette er undtaget på skolens sø).

9 Forholdsregler, som sikrer at der altid kan tilkaldes assistance ved ulykker

På åbent vand:

Der er ved flådesejlsuden altid andre fartøjer i nærheden.

Instruktøren medbringer altid vandtæt pakket mobiltelefon, 2 røde faldskærmsraketter og fløjte eller horn.

Sejlplan er kendt af kompetent person (modtageren, se punkt 10) på land, der modtager meldinger om sejladsen og hvem der deltager.

10 Sikrer, at oplysning om antallet af personer om bord er kendt og opbevares i land og er lettilgængelig i tilfælde af en redningsaktion

Instruktøren sender sms med liste over elevnummer/navn, enkel sejlplan og forventet ankomst/retur klokkeslæt til betroet instruktør/forstander (modtager) ved afgang. Modtager er forud for sejladsen informeret om formål sejlplan, nødplaner og vejrudsigt. Modtager har kompetencer på linje med instruktøren til, at vurdere om sejlplanen er forsvarlig, og skal vurdere om den kan gennemføres. Modtageren er godkendt til opgaven af skolens forstander. Instruktøren informerer forud for sejladsen deltagerne om, hvem der er modtager.

11 Sikrer, at der altid afgives sikkerhedsinstruktion til nye ombordværende personer inden sejladsens start

Alle undervisningsforløb og workshops indledes med at instruktøren giver sikkerhedsinstruktion for aktiviteten og fører tilsyn med elevernes korrekte brug af sikkerhedsudstyr og påklædning (herunder demonstration af korrekt påtaget vest).

Ved hver sejlads gives alle deltagere en kort instruks om, hvor sejladsen skal foregå, hvad der skal foregå undervejs, hvilke redningsmidler der er til rådighed, og hvor de er.

Desuden informeres i forløbet om, hvordan eleverne skal forholde sig ved kæntringer og andre utilsigtede hændelser.

Der informeres også om, hvordan eleverne skal forholde sig, hvis instruktøren er optaget af f.eks. en makkerredning.

12 Beskriver hvordan der følges op på utilsigtede hændelser eller ulykker

Forud for hver sejlads på åbent vand udarbejder instruktøren en sejlplan med vejrudsigt, estimeret vandtemperatur, målgruppens kompetencer, formål for aktiviteten, rute, område, særlige forhold og krav til beklædning. Sejlplanen diskuteres med modtageren (beskrevet under punkt 10), der skal give en kvalificeret vurdering for, om planen kan gennemføres.

Det registreres hvem der har gennemført svømmeprøve.

Alle utilsigtede hændelser skal beskrives og derefter vurderes af sejladsudvalget i forhold til om sikkerhedsinstruksen skal ændres.

Instruktørerne har pligt til at holde sig orienterede om hændelser i havkajak og kanomiljøet.

Sejladsudvalget vurderer om erfaringer fra andre hændelser skal indarbejdes i sikkerhedsinstruksen.

12.1 Evaluering to gange årligt

Denne sikkerhedsinstruks evalueres af skolens ledelse og godkendte instruktører forud for sejladserne i foråret og igen forud for sejladserne i efteråret. Grej og sikkerhedsudstyr gennemgås ligeledes af instruktørerne forud for evalueringerne.

Referat af møderne arkiveres sammen med sejlplaner og den gældende sikkerhedsinstruks i mappen med sejlplaner, der forefindes på skolens kontor, let tilgængelig for alle medarbejdere.

Brøderup Efterskole den 8.2.2017
v/ forstander Kasper Luffe